



Povzetek projekta Po kreativni poti do znanja 2017 – 2020, 2. odpiranje, za namen objave in predstavitve na spletni strani sklada

1. Polni naslov projekta: Pravni vidiki izterjav preživnin pri otrocih (do 18. leta) - Slovenija in Hrvaška - IZTREJAVA_PR

- **V katero področje na prvi klasifikacijski ravni KLASIUS-P-16 se uvršča projekt glede na vsebinsko zasnovo (neustrezno področje izbrišite):**

04 - Poslovne in upravne vede, pravo

2. V sodelovanju z: (navede se univerza oz. samostojni visokošolski zavod, ki je prijavil projekt in članica, ki je nosilka projekta ter partner/ja – podjetje/ji oz. organizacija, ki je/sta bilo/i vključeno/i v projekt)

UNIVERZA V MARIBORU/Pravna fakulteta

IZTERJAVA, družba za upravljanje s terjatvami in detektivskimi storitvami d.o.o.

3. Besedilo:

- **Opreделите problem, ki se je razreševal tekom izvajanja projekta**

Preživnina je v bistvu zagotavljanje materialnih pogojev za življenje določenih kategorij oseb. Ob veliko vrst preživnin, vendar v tem projektu, smo se osredotočili izključno na pravne vidike postopkov izterjav preživnin pri mladoletnih otrocih.

Neplačevanje preživnin vedno predstavlja problem. Svoje preživninske obveznosti bi moral vsak zavezanec jemati resno, vendar včasih temu ni tako in prihaja do številnih primerov izogibanja. Res pa je tudi, da so nekateri preživninski zavezanci tudi sami v težkem materialnem položaju in tako nastane težava, kako sploh izterjati določene preživninske zneske ter zagotoviti bodoče plačevanje preživnine. Skrb za zagotovitev osnovnih pogojev za življenje in normalen razvoj otrok se odraža tudi v številnih mednarodnih instrumentih in ukrepih posameznih držav, da se zagotovi čim bolj redno in celovito izplačevanje dodeljenih preživnin, s čimer se pomaga zlasti otrokom kot najšibkejšim članom družbe.

Države uporabljajo različne mehanizme za ukrepanje v primeru neplačevanja preživninskih obveznosti. V SLO je dolžnost plačevanja preživnine določena že na Ustavnem nivoju, nadalje v ZZZDR in ZIZ. O dolžnosti preživljanja otrok in višini preživnine odločajo

sodišča, ali na podlagi tožbe ali sporazuma o preživnini. Ne gre pa prezreti, da je od aprila 2019 v uporabi nov Družinski zakonik, ki prinaša določene spremembe zadevnega področja projekta. Pravila v zvezi z določanjem preživnin na HRV vsebuje Družinski zakon, nadalje Zakon o izvršbi, kot tudi Kazenski zakonik ter drugi.

Dejstvo je, da pravni red posamezne države zagotavlja izvršilna sredstva za izterjavo preživnine. V realnosti pa manjka metodika uporabe izvršilnih sredstev v povezavi z metodami ugotavljanja premoženjskega stanja zavezanca-dolžnika. In to smo preučili in raziskali.

Projekt je bil zato zasnovan tako, da so bila načeta tako teoretična kot praktična vprašanja, ki so povezana s pravnimi postopki izterjav preživnin tako v SLO in HRV. Vse odgovore na zastavljena vprašanja kot tudi mnogo več, pa smo vsi sodelujoči zbrali v skupnem raziskovalnem elaboratu, ki je nastal kot rezultat projekta.

- Opišite potek reševanja problema oz. kratek povzetek projekta

Potek reševanja problema:

1. Aktivnosti študentov, skladno s katerimi so raziskovali, preučevali določeno področje oziroma problematiko postopkov izterjav preživnin. V okviru te aktivnosti so študentje iskali, pridobivali in preučevali literaturo in vire (delo od doma ali v prostorih knjižnice ali fakultete). Preučitev literature in s tem zadevne problematike je rezultirala v zaključno poročilo projekta, katero predstavlja podlago glede problematičnih področij izterjav za sodelujoče podjetje.

2. Sodelovanje mentorjev in ostalih sodelujočih na projektu s študenti je naslednja vrsta aktivnosti v projektu. Tovrstno sodelovanje je potekalo v obliki skupnih sestankov, na katerih se je poročalo o dosedanem delu kot tudi o nadaljnjih nalogah študentov. Sodelovanje oz. komuniciranje s študenti je potekalo tudi z individualnimi konzultacijami, kot tudi po poti elektronske komunikacije. Sodelovanje pedagoških mentorjev pri usmerjanju priprave raziskovane vsebine je dodatno pripomoglo k ustreznosti priprave poročanja o raziskovanih vsebinah.

3. Aktivnost, ki vključuje prenos znanja, izkušenj in dobrih praks pedagoških mentorjev v

partnerske institucije ter prenos znanj izkušenj in dobrih praks delovnih mentorjev v partnerske institucije. V okviru tovrstnih aktivnosti so se naslovila določena vprašanja, tako s strani sodelujočih v projektu kot tudi s strani poslušalcev prenosa. Prav razjasnitev določenih vprašanj oziroma dilem, s katerimi so se soočili raziskujoči študenti, so dodatno pripomogle k dvigu ustreznosti zaključnega poročila in posledično k dvigu poznavanja procesa izterjave preživnin. Prav tako se je prenosom še dodatno okrepila vez s sodelujočo gospodarsko družbo in fakultetama.

- Navedite in opišite rezultate projekta ter njihov doprinos k družbeni koristnosti

Končni produkt projekta je pripravljeno zaključno poročilo, ki vsebuje izpostavljene problematike, predvsem s strani sodelujočega podjetja. Poročilo vsebuje prispevke, ki se nanašajo na ureditev postopka izterjave preživnin ali na preučitev določenih Uredb in zakonov, ki so ključni za zagotavljanje pravih pravnih postopkov izterjav preživnin. Uporabna vrednost rezultata se kaže v njihovi uporabnosti za sodelujoče podjetje, saj bodo s pomočjo poročila naslovili določene težave, ki se kažejo predvsem s tem, ker je aprila 2019 stopil v veljavo nov Družinski zakonik. V vsebini zaključnega poročila se skriva tudi potencial rezultata, saj v kolikor bo posamezno podjetje želelo dvigniti nivo poznavanja te tematike ali bo imele dvome glede te tematike, si bo lahko pomagalo s predmetnim zaključnim poročilom. Tudi v tem se izkazuje družbena korist. Vendar primarno družbena korist izhaja iz dviga poznavanja postopkov izterjav preživnin s strani najšibkejših členov družbe, začevši s sodelujočim podjetjem.

Kot posredne rezultate opredeljujemo tudi kompetence in znanje, ki so ga tekom izvajanja projekta prejeli vsi sodelujoči v projektu, s poudarkom na študentih in sodelujočim podjetjem. Pri slednjih smo tudi s tem dvignili ozaveščenost o problematiki postopkov preživnin tako v Sloveniji, kot tudi na Hrvaškem in seznanitev z aktualno problematiko. Z morebitnim rezultiranjem zaključnega poročila v nekatere smernice oziroma publikacijo bi doprinesli k boljšemu poznavanju postopkov izvršb preživnin in njenih izzivov v slovenskem pravnem prostoru.

Z uporabo elaborata se bo vzpostavila osnova, ki bo zagotavljala hitrejšo in enostavnejšo ter brezplačno pridobivanje informacij med najšibkejšimi člani družbe, kot tudi specialisti iz tega področja, ki lahko že v prvi fazi zagotovi kvalitetne informacije o možnostih reševanja konkretne zadeve. V projektu smo se osredotočili na to, da imajo od njega največjo korist socialno šibki posamezniki, kot tudi vsi sodelujoči v njem – predvsem

študentje in podjetje – partner 1 . Na podlagi tega smo jim omogočili, da pridobijo vse potrebne informacije kar preko spleta – elaborat objavljen na spletu. Na podlagi zbrane literature in izsledkov se bo na lokalnem/regionalnem nivoju pripomoglo k napredku v družbenem smislu in razumevanju postopkov izterjav preživnin ter podalo odgovore na možnosti izboljšanja na področju poznavanja le tega. Študija je temelj za dejavnosti v smeri širjenja aktivnosti in dejavnosti na PF Univerze v Mariboru.

Napredek pri pravočasnem pridobivanju informacij pomembno vpliva na dvig kakovosti življenja, povečanje števila delovnih mest, izboljšanje inovativnosti in konkurenčnosti gospodarstva ter enakomeren regionalni razvoj. Zaradi omenjenih pozitivnih učinkov je pomembno, da možnosti družbenega vpliva upoštevamo tudi na področju tako prava, kot tudi poslovnih ved. S pomočjo elaborata je tako mogoče zmanjšati pasti, ki se pojavljajo v sklopu nepoznavanja postopkov izterjav preživnin. Na tak način se državljanom, kot tudi tistim najšibkejšim v družbi, približajo informacije in omogoči preprostejši in bolj ljudski način pridobivanja podatkov.

Koristnost izvedene raziskave oziroma projekta vidimo predvsem tudi v tem, da se je skupina študentov preko literature in razgovorov s pedagoškima mentoricama in strokovnim sodelavcem ter zaposlenimi na Izterjava d.o.o., seznanila z aktualno problematiko izterjav preživnin in s pričakovanimi spremembami, ki jih prinaša nov Družinski zakonik, ki je prišel v veljavo aprila letos.

4. Priloge:

- Slikovno gradivo: Priložite vsaj dve sliki npr. sliko končnega produkta, sliko študentov pri delu na projektu, sliko s sestankov ipd. Pri pošiljanju slik bodite pozorni, v kolikor gre za končni produkt, da bo zadoščeno zahtevam glede informiranja in obveščanja (ustrezni logotipi itd.).

